

Advies van de Hoge Raad voor Vrijwilligers – januari 2013

Betreft: Vrijwilligersproblematiek Intersoc in Frankrijk

1. Intersoc is de vakantiedienst van de Christelijke Mutualiteiten (CM) die sinds 1949 vakanties organiseert voor de leden van de CM. Vanaf de start werd er gekozen om, naast de inzet van contractuele medewerkers, kansen te bieden aan vrijwilligers om mee deze vakanties te begeleiden. Jaarlijks werken er ongeveer 3750 vrijwilligers hieraan mee. Zij zetten zich gemiddeld 19 dagen in op jaarbasis en dit meestal verdeelt over 2 periodes nl. één in de winter en één in de zomer. Sinds 1980 is Intersoc ook actief in Frankrijk.
2. Tot 2011 heeft dit vrijwilligerswerk geen problemen gesteld in Frankrijk. In 2011 heeft de URSSAF¹ SAVOIE, na een controle, geoordeeld dat het hier niet gaat om vrijwilligerswerk maar om “travail dissimulé” en stelt dat de 3 voorwaarden aanwezig zijn om te spreken van een arbeidscontract, nl. contract (= vrijwilligersovereenkomst), salaris (= logement en voeding) en ondergeschikt verband (opstellen van uurroosters).

Intersoc heeft hierbij enkel gehandeld cfr. de richtlijn “2004/114/CE DU CONSEIL du 13 décembre 2004, art. 11, B die stipuleert dat vrijwilligers “ *de overeenkomst kunnen voorleggen die zij hebben gesloten met de organisatie die in betrokken lidstaat is belast met het vrijwilligersprogramma waaraan zij deelnemen, en waarin hun taken worden beschreven, alsmede de ondersteuning die hun bij het verrichten daarvan wordt verleend, hun werkrooster, de middelen die beschikbaar zijn om de kosten van hun reis, voeding, huisvesting, vervoer en zakgeld te dekken gedurende hun gehele verblijf, en tevens, in voorkomend geval, de opleiding die zij zullen volgen met het oog op een goede vervulling van hun taken*” en conform de “wet betreffende de rechten van de vrijwilligers” van 3 juli 2005.

De URSSAF eist van Intersoc in de 3 departementen waar de organisatie actief is (SAVOIE, VAR en AUDE) een achterstal van ongeveer 6 mio euro en dit voor de betaling van de sociale zekerheidsbijdragen op basis van de SMIC (minimumlonen) en de naturavoordelen (kost en inwon). Daarnaast heeft de URSSAF in de 3 departementen een klacht neergelegd bij het parket.

Intersoc heeft zowel in Frankrijk als België een team van juristen ingeschakeld om de zaak te verdedigen. Le Plateforme Francophone du Volontariat heeft bijstand verleend aan Intersoc om de nodige argumenten te verzamelen dat het hier effectief om vrijwilligerswerk gaat zoals bedoeld in de Belgische vrijwilligerswet.

3. In België heeft de RSZ geen overtreding vastgesteld. “ *De directie Controle is van mening dat op basis van de gegevens in het dossier er niet kan besloten worden dat de vrijwilligers op basis van de Belgische wetgeving als werknemers zouden moeten beschouwd worden voor hun Franse werkzaamheden*” (nota J. Thys, 10-07-2012 – schrijven van Dhr. Bruno De Pauw van 15-10-2012). Ook de arbeidsauditeur van Brussel besliste om dit dossier zonder gevolg te klasseren.
4. Vanuit de Hoge Raad voor Vrijwilligers zijn wij ten zeerste verontrust over deze gang van zaken en vrezen voor een “precedent” dat het vrijwilligerswerk zowel van het inzetten van vrijwilligers in België in gelijksoortige activiteiten als van ‘uitgezonden’ vrijwillige landgenoten in Frankrijk quasi onmogelijk zal maken. De Hoge Raad voor Vrijwilligers pleit voor een vrijwilligersvriendelijke interpretatie van de regelgeving, en is het fundamenteel oneens met de interpretatie van de Franse administratie van Sociale Zekerheid terzake. De Hoge Raad voor Vrijwilligers vraagt aan de politiek verantwoordelijken om concrete ondersteuning te bieden aan Intersoc opdat deze organisatie niet gepenaliseerd wordt voor de rechtmatige inschakeling van vrijwilligers in haar activiteiten.

¹ Administratie Sociale Zekerheid